

Beleidsregel gebiedswaarden de Kempen Noord-Brabant

Gelet op artikel 4:81 Algemene wet bestuursrecht;
Overwegende dat artikel 38 van de Wet bodembescherming de basis vormt voor het bepalen van de saneringsdoelstelling;
Overwegende dat de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013 als richtlijn dient bij de uitwerking van de saneringsdoelstelling;
Overwegende dat Gedeputeerde Staten bij de toepassing van hun bevoegdheden in het kader van bodemonderzoek en bodemsanering op grond van de Wet bodembescherming en de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013 bevoegd zijn een afwijkende saneringsdoelstelling en gewijzigde normstelling te hanteren bij gebiedsspecifieke omstandigheden;
Overwegende dat de circulaire het gebied de Kempen specifiek noemt als gebied waar zich gebiedsspecifieke omstandigheden voordoen vanwege omvangrijke verontreinigingen;
Besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- a. circulaire: Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013;
- b. gebiedswaarde: de waarde die bepaalt of tot vervolgonderzoek of bodemsanering over wordt gegaan of als terugsaneerwaarde bij bodemsanering in het kader van de Wet bodembescherming fungeert;
- c. interventiewaarde: waarde als genoemd in bijlage 1 behorende bij de circulaire;
- d. streefwaarde: waarde als genoemd in bijlage 1 behorende bij de circulaire;
- e. tussenwaarde: het rekenkundig gemiddelde van de streefwaarde en de interventiewaarde van een verontreinigende stof en fungeert als aandachtswaarde of indicator voor verder onderzoek.

Artikel 2 Gebiedswaarden

- 1 In afwijking van de waarden opgenomen in Bijlage 1 van de circulaire, hanteren Gedeputeerde Staten bij de toepassing van hun bevoegdheden in het kader van bodemonderzoeken en bodemsanering op grond van de Wet bodembescherming voor ondiep grondwater de volgende gebiedswaarden:
 - a. in de gemeente Cranendonck:
 - 1°. voor cadmium, 6,0 microgram per liter;
 - 2°. voor zink, 2000 microgram per liter.
 - b. in de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Veldhoven, Valkenswaard, Heeze-Leende, Someren, Asten, Waalre:
 - 1°. voor cadmium, 3,0 microgram per liter;
 - 2°. voor zink, 800 microgram per liter.
- 2 De gebiedswaarden, genoemd in het eerste lid, onder a, vervangen voor:
 - a. cadmium, de streefwaarde, tussenwaarde en interventiewaarde;
 - b. zink, de streefwaarde, tussenwaarde en interventiewaarde.
- 3 De gebiedswaarden, genoemd in het eerste lid, onder b, vervangen voor:
 - a. cadmium, de streefwaarde;
 - b. zink, de streefwaarde, tussenwaarde en interventiewaarde.

Artikel 4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 5 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Beleidsregel gebiedswaarden de Kempen Noord-Brabant.

's-Hertogenbosch, 6 juli 2015

Gedeputeerde Staten voornoemd,

de voorzitter prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

Toelichting behorende bij de Beleidsregel gebiedswaarden de Kempen Algemeen

In de Kempen is de bodem verontreinigd geraakt met zware metalen, waaronder vooral zink en cadmium, ten gevolge van de activiteiten van de voormalige zinkindustrie in de regio. Deze verontreiniging is ontstaan door rookemissies, afvalwaterlozingen en hergebruik van zinkassen.

De zware metalen uit neergedaalde stofdeeltjes en zinkassen zijn ook terecht gekomen in het ondiepe (tot 10 meter) grondwater. Berekeningen en metingen geven aan dat toekomstige verspreiding naar dieptes groter dan enkele tientallen meters niet waarschijnlijk is. Uitzondering daarop is het terrein van de zinkfabriek en zijn directe omgeving. Voor dit deel is een systeem in werking om de verontreiniging te beheersen. Het diepere grondwater dat onder andere gebruikt wordt voor de openbare drinkwatervoorziening is niet verontreinigd. De gehalten aan zware metalen in het ondiepe grondwater liggen (ver) boven de landelijke normstelling van streef- en interventiewaarden (waarden waaraan de grondwaterkwaliteit wordt getoetst). De landelijke normstelling houdt echter onvoldoende rekening met grootschalige diffuse grondwaterverontreinigingen als in de Kempen. Zodra deze kwaliteitsnormen worden overschreden ontstaan in de praktijk vragen over de wijze waarop daarmee moet worden omgegaan in termen van onderzoek en/of sanering. Aangezien de omvang van het gebied zo groot is en een actieve sanering zou leiden tot een buitenproportioneel technische en financiële inspanning (waarbij schade aan natuur en milieu niet te voorkomen is), is een traditionele aanpak om tot een kwaliteitsverbetering van het grondwater te komen niet haalbaar. Dit heeft er toe geleid dat voor de Kempen is gekeken naar een andere normstelling waarbij sterker wordt gekeken naar de feitelijke risico's en waarbij rekening wordt gehouden met het gegeven dat er sprake is van verhoogde concentraties in een zeer groot gebied.

Gebiedswaarden gelden alleen voor de stoffen zink en cadmium. Ze zijn enerzijds bedoeld als aandachtswaarden om te bepalen of tot vervolgonderzoek over wordt gegaan en anderzijds bedoeld als waarden waarnaar moet worden teruggesaneerd als een bodemsanering noodzakelijk is. De gebiedswaarde voor cadmium in de gemeente Cranendonck is gelijk aan de interventiewaarde. Een verdere kwaliteitsverbetering van de bodem ten opzichte van de huidige achtergrondwaarden met betrekking tot zink en cadmium, wordt binnen het gebied niet als doelmatig en kosteneffectief beschouwd. Indien een beschikking in het kader van de Wet bodembescherming wordt aangevraagd, toetsen Gedeputeerde Staten als bevoegd gezag aan deze gebiedswaarden.

Bij de beoordeling van plannen door het bevoegd gezag wordt ervan uitgegaan dat de grondwaterverontreiniging het gevolg is van de verhoogde achtergrondconcentraties binnen de Kempen. Deze verhoogde achtergrondconcentraties worden daarom verder niet meegenomen in de beoordeling van de plannen. De gebiedswaarden vertegenwoordigen de waarden die overeenkomen met de verhoogde achtergrondwaarden die in het gebied voorkomen. Het betreft dus een afwijking van het landelijk beleid zoals opgenomen in de 'Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013'. Gedeputeerde Staten hanteren deze gebiedswaarden als beleidsregel bij de toepassing van hun bevoegdheden in het kader van de Wet bodembescherming. Voor een drietal gemeenten die gelegen zijn in het Limburgse deel van De Kempen (Weert, Nederweert en Leudal) stellen Gedeputeerde Staten van Limburg eveneens gebiedswaarden vast.

De gebiedswaarden zijn gebaseerd op de 90-percentielwaarden voor zware metalen in het ondiepe grondwater. De meetgegevens zijn gebaseerd op gegevens vanuit gemeentelijke bodeminformatiesystemen (vanaf 2000 t/m 2007) en berekende depositie-gegevens via het BeNeKempen grondwatermodel. De 90-percentielwaarde wordt veelvuldig gebruikt binnen de Nederlandse en Europese normgeving voor het aangeven van verhoogde achtergrondwaarden.

Op basis van de 90-percentielwaarden wordt aangenomen dat in ca. 10% van de gevallen (bodemonderzoeken incl. grondwater) cadmium de tussenwaarde (3,2 µg/l) en zink de Interventiewaarde (800 µg/l) overschrijdt.

Artikelsgewijs

Artikel 2 In onderstaande tabel zijn de streefwaarden voor het grondwater, tussenwaarde en de interventiewaarden voor bodemsanering, zoals opgenomen in tabel 1 van bijlage 1 van de circulaire met daarbij de gebiedswaarden verkort schematisch weergegeven:

Tabel 1: Streefwaarden grondwater en interventiewaarden bodemsanering

Parameter	Cadmium	Zink
Streefwaarde	0,4 µg/l	65 µg/l
Tussenwaarde	3,2 µg/l	432,5 µg/l
Interventiewaarde	6 µg/l	800 µg/l
Gebiedswaarde Cranendonck	6,0 µg/l	2000µg/l
Gebiedswaarde Bergeijk, Bladel, Eersel, Veldhoven, Valkenswaard, Heeze-Leende, Someren, Asten, Waalre	3,0 µg/l *	800µg/l

* De gebiedswaarde voor cadmium vervangt enkel de streefwaarde Omdat de gebiedswaarde voor cadmium in de gemeente Bergeijk, Bladel, Eersel, Veldhoven, Valkenswaard, Heeze-Leende, Someren, Asten, Waalre lager (en dus 'strenger') is dan de tussen- en interventiewaarde, blijft de tussen- en interventiewaarde voor cadmium gehandhaafd. Hierdoor is verder onderzoek pas nodig als de tussenwaarde wordt overschreden en blijft het mogelijk om voor cadmium desgewenst de interventiewaarde te blijven gebruiken als terugsaneerwaarde.

Tabel 2: Gebiedswaarden gemeente Cranendonck

Gebiedswaarde		Vervangt landelijke waarde voor		
Parameter	Waarde (µg/l)	Streef-waarde (S) ¹	Tussenwaarde (S+I/2)	Interventie-waarde (I) ²
Cadmium	6,0	Ja	Ja	Gelijk aan (≈)
Zink	2000	Ja	Ja	Ja

Tabel 3: Gebiedswaarden gemeente Bergeijk, Bladel, Eersel, Veldhoven, Valkenswaard, Heeze-Leende, Someren, Asten, Waalre

Gebiedswaarde		Vervangt landelijke waarde voor		
Parameter	Waarde (µg/l)	Streef-waarde (S) ¹	Tussenwaarde (S+I/2)	Interventie-waarde (I) ²
Cadmium	3,0	Ja	Nee	Nee
Zink	800	Ja	Ja	Gelijk aan (≈)

1 Landelijke streefwaarde voor Cadmium: 0,4 µg/l, Zink: 65 µg/l; 2 Landelijke interventiewaarde voor Cadmium: 6 µg/l, Zink: 800 µg/l;

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter
prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de secretaris
mw. ir. A.M. Burger

Kenmerk: 3830087 Uitgegeven, 9 juli 2015 De secretaris van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, mw. ir. A.M. Burger.